

Martin Mišún, 34 rokov, Šenkvice

Fantómová vdova

Iris otvorí oči a dlho civie do stropu. Nemusí sa pozrieť na hodinky, vie, že sú tri hodiny. Ako včera. Predvčerom. Ako už celé mesiace. Len ona a tma. Len ona a večne prázdne miesto vedľa nej, v manželskej posteli, ktorú si kúpila. Možno ako nádej, či manifestáciu. Alebo tichú prosbu k Bohu. Lebo ruženec nechala v drevenej škatuľke pod prachom.

Len Iris a už nič iné. Zo začiatku veľa plakala a plachta potom cez deň schla. Teraz už iba študuje odtiene na strope, hoci ho pozná naspamäť. A čaká. Na budík, ktorý sa ozve o šiestej. Dovtedy sa sotva pohne.

Len Iris a Iris. Vlastné myšlienky do nej dobiedzali. Úder za úderom. Dobyli jej hlavu. A teraz riadia jej telo. Čakaj, veď načo sa hýbať, čítať knihy, pozerať filmy? Načo absolútne čokoľvek?

S budíkom vstane a odsuchce sa do kúpeľne. Dlho stojí v sprchovom kúte. Ledabolo si vyčistí zuby. Nemá chuť hľadiet' na svoju škaredú tvár v úlomkoch zrkadla, ktoré rozbila minulý týždeň a nechce sa jej s tým nič robiť.

Potom si pripraví ľahké raňajky. Nedokáže ich poriadne nahádzať do svojho stiahnutého žalúdka. A potom do práce. Do školy. Za vysmiatymi deťmi, ktoré nie sú jej a nikdy ani nebudú. Znásobujú jej samotu.

Po škole domov, sadnúť si do kresla a civieť na čiernu obrazovku televízora.

Večer zaspať o desiatej.

A zobudiť sa o tretej, len aby sa zopakoval tento cyklus. Znova a znova. Uväznená v slučke, ktorá sa len sťahovala. A dúfať, že jedného dňa sa už nezobudí. Veď načo? Dvadsaťpäť rokov čakala na muža. Keď neprišiel doteraz, ani jeden jediný, tak prečo by mal prísť neskôr? V časoch, keď je láska už mŕtva.

Najviac Iris nenávidela leto. Počas prázdnin sa jej samota iba znásobovala. Kedysi si zvykla dovliecť do bytu zatúlanú mačku, nech zvládne tú samotu bez žiakov a kolegyň. Pár pokusov bolo. Ale aj tie nevd'ačné zvery ju opustili hneď, ako mohli. Cítila sa ako prekliata.

V lete sa nedokázala prinútiť vstať ani na budík. Niektoré dni preležala v posteli, zahalená čiernotou otázok, že kde robí chybu. A keď vstane, tak sa jej podlomia nohy a spadne. Udrie sa. Má modriny.

Radšej leží v posteli a ľutuje sa. Strop ju už omrzal. Ale nič lepšie nedávajú. Opakuje a opakuje.

A ozve sa zvonček do bytu. Iris spozornie. Toto sa jej nestáva často. Aj poštárky sa naučili, že jej nemajú zvonieť, lebo ich odignoruje. Mohla to byť návšteva?

Vstala a hneď si opakovala, že je naivná, určite to budú len nejakí šmejdi s hrcami, podvodníci. Ale aspoň by sa mala s kým porozprávať. Ak ich teda neодоženie vlastným zúfalstvom. Nemá čo stratiť, skrátka.

Iris otvorí dvere. Pred garsónkou stoja dvaja policajti. Zamumle slabé dobré ráno. A nie je si istá, či už náhodou nie je aj poludnie. Niežeby na tom záležalo, policajti sa tvária vážne, ani nepozdravia.

„Pani Horváthová?“ spýta sa jeden z nich.

Iris prikývne.

„Iris Horváthová,“ zasiahne druhý policajt.

Tak prikyvuje ešte raz. V očiach zmätok a v hlave šok. Pomaly zabudla aj rozprávať, uvedomí si.

„Môžeme ďalej?“

Iris prikývne a uhne sa policajtom. Ponúka im sedenie, ale odmietnu. A navrhnú, nech si sadne radšej ona. Poslúchne. Ruky sa jej chvejú.

„Pani Horváthová, nehovorí sa mi to ľahko, ale ide o vášho manžela.“

Iris zdúpnie. Po chrbte jej prejde mráz a chvíľu ani nedýcha. Svet stíchnie a existuje len tento moment a nič okolo neho. A počuje vzdialený hlas policajta, ktorý jej vysvetľuje, že dnes ráno našli v rieke utopeného muža, zrejme jej manžela. A potrebujú jej pomoc pri identifikácii.

Iris je bez slov a lapá po dychu. Jeden policajt jej napustí pohár vody. Trochu pomôže. Potom sa ju poprosia, aby išla s nimi. Prikývne, ale najprv sa potrebuje prezliecť.

Ani nevie ako a už sedí v policajnom aute. Vzrušenie v nej rastie s každým metrom. A srdce bije ako na poplach. Smutne hľadá von oknom, na šťastných ľudí. Na mladé rodiny a šibalské deti. A je jej z toho smutno.

A opäť, ani nevie ako a kedy a zrazu je na patológii a pred ňou stôl a na ňom zakryté telo. Blízko stojí súdna lekárka.

„Nebude to príjemné,“ hovorí. „Určite ste pripravená?“

Iris prikývne. Má pocit, že nič iné už ani nerobí.

A tak doktorka odokryje najprv tvár. Iris okamžite uhne zrakom.

„To je v poriadku,“ dotkne sa jej policajt. „Keď budete pripravená, tak sa opäť pozriete a...“

„Je to on,“ zašepká Iris.

„Ste si istá? Ani ste poriadne...“

„Tá jazva. Tu.“ Iris si ukáže na pravé líce.

„Musíme si byť naozaj istí.“

Doktorka zakryje muža. „Prosím, veď ju toľko netrápte. A nechajte nás tu na chvíľu osamote.“

Policajti odídu.

Doktorka sa prihovori Iris. „V čase smrti bol určite pod vplyvom... Vlastne, určite bol úplne na mol.“

Iris prikyvuje. A doktorka sa dotkne jej predlaktia. Bolestne uhne. Doktorka jej chytí dľaň a vyhrnie rukáv. Na predlaktí má modriny.

„Nebojte sa, ten bastard to už nikdy nezopakuje. A teraz sa smaží za to v pekle. Je úplne v poriadku, že neplačete. Verte mi.“

A objíme Iris, ktorou začne mykať pod prívalom slz.

Doma si Iris ľahne do postele, poďakuje Bohu za vyslobodenie a v momente zaspí. Po mesiacoch sa zobudí až na budík.